



YTTRANDE
2008-07-03

Dnr 71-2008-661

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

REMISS: Värna språken – förslag till språklag (SOU 2008:26)

Högskolan i Halmstad har anmodats att yttra sig över förslaget till språklag (SOU:2008:26).

Högskolan i Halmstad är sammanfattningsvis positiv till förslaget till ny språklag men vill nedan anföra några synpunkter.

En av de viktigare aspekterna som utredningen för fram berör den enskildes tillgång till språk och till möjligheten att lära sig, utveckla och använda språket. Genom att understryka det allmännas ansvar om att "alla ska ha rätt till språk" hävdar förslaget den grundläggande demokratiska betydelsen av tillgången för individen till utvecklad språklig kommunikation. I en annan del av förslaget talas om att "den offentliga svenskan ska vara vårdad, enkel och begriplig" och att företrädare för det allmänna ska använda ett språk som den enskilde kan förstå. Vi vill från Högskolan i Halmstads sida instämma i detta och peka på att lagen för att inte bli uddlös måste leda till särskilda riktade insatser inom utbildningsområdets olika nivåer.

Samtidigt måste det framhållas – vilket har gjorts även i tidigare sammanhang när språklag har diskuterats – hur det svenska språket står i dynamisk utveckling i relation till andra språk och att en språklag inte bör uppfattas som konserverande. Det alltmer internationaliserade samhället omöjliggör en sådan hållning, ett faktum som framstår särskilt tydligt vad beträffar engelskans inflytande över svenska språket. Språkkommitténs betänkande i denna fråga innehöll berättigade förslag till att förbättra studenternas muntliga och skriftliga färdigheter i både svenska och engelska, men man måste även konstatera att forskning på internationell nivå och i internationella sammanhang förutsätter engelska som språk.

Det svenska språkets kulturella kontext berörs inte i någon större omfattning i betänkandet och det är i detta fält det problematiska i en språklag befinner sig. Det är välkänt hur strävande efter nationella språklagar kan ha haft mer eller mindre tydliga negativa nationalistiska främlingsfientliga inslag. Betänkandet och lagförslaget tar emellertid utgångspunkt i det man kallar "behovet av ett gemensamt samhällsbärande språk för alla att kommunicera på". Det är dock avgörande att en språklag inte i sin tillämpning leder till en nationell språkkonservatism.


Marita Hilliges
Prorektor

I handläggningen av detta ärende har Hugo Palmsköld, sektionschef vid Sektionen för Humaniora deltagit.